

Sarcòfags de Santa Maria de l'Antiguitat

Casserres

Ubicació

Comarca:	Berguedà
Lloc/Adreça:	Santa Maria de l'Antiguitat
Emplaçament	Al nord del nucli urbà.
Alçada:	591

Coordenades:

Latitud:	42.01553
Longitud:	1.84408
UTM Est (X):	404292
UTM Nord (Y):	4652147

Classificació

Número de fitxa	08049 - 66
Àmbit:	Patrimoni moble
Tipologia	Objecte
Estil / època:	Medieval Gòtic
Segle	XV
Estat de conservació	Regular
Notes de conservació:	La pedra s'està exfoliant.
Protecció	Legal i física
Observacions protecció:	BCIL (NN.SS text refós DOGC 4846 de 21/03/2007)
Accés	Restringit
Ús actual:	Religiós
Titularitat	Privada accessible
Titular:	Bisbat de Solsona. Palau Episcopal. 25280 SOLSONA

Fitxes associades:

[Santa Maria de l'Antiguitat](#)

Autoria de la fitxa	Jordi Montlló Bolart
Data de registre de la fitxa:	dt., 01/05/2012 - 02:00

Descripció

A l'església de Santa Maria de l'Antiguitat es conserven dues osseres procedents de l'església d'època romànica. Es tracta de dos sarcòfags icònics, és a dir amb la representació del difunt, que X. Sitges (1989:47) considera del mateix autor i que data en el segle XV. Una d'aquestes osseres, té la tapa amb la figura jacent d'un cavaller, d'alt relleu, gairebé exempta, amb vesta fins als genolls i que aguanta una espasa amb la mà esquerra, mentre que l'altra mà la té damunt el pitó. El cap li reposa en un coixí. Tant les vores de la tapa com del vas són resseguides per una sanefa amb quadrifolies, que també divideix la cara frontal d'aquest en dos compartiments, dins cadascun dels quals hi ha un escut recte per dalt i punxegut per baix, amb una faixa per senyal i bordura igual a la sanefa. Damunt els escuts hi ha uns ocells de perfil, amb les ales plegades i llarga cua i, a baix, una branqueta amb fulles. La inscripció commemorativa, que sembla que devia tenir està completament esborrada. Per tant, no sabem a qui correspon el sepulcre. L'altre sarcòfag representa un prevere vestit amb túnica o sotana, pèñula, capa i maniple. indumentària que recorda la dels canonges agustins. També té un coixí sota el cap. En els quadres de davant del vas, que són els de l'altre ossera, hi ha heràldica sense escut: a l'esquerra, un arbre com una palmera de tres fulles, amb un niu al cap de la del mig i als costats de l'arbre, una mena de petita figura humana, a l'esquerra, i mitja palmeta a l'altra banda; i al requadre de la dreta, un altre arbre, però de brancam arrodonit, també amb el niu al mig, i als costats de l'arbre, una mitja palmeta. a l'esquerra, i un motiu geomètric, com una mena de calat de finestral gòtic, a la dreta. El que queda de la inscripció, permet saber el personatge que hi fou enterrat: HIC IACET G. DE NIUBO (Ací jau Guillem de Niubó. ..) cognom casserrenc ben antic, que lliga amb els senyals heràldics abans referits - els nius - i que per l'hàbit, fa pensar en si seria un canonge de Lluçà, monestir on professaren alguns membres de la referida família.

Observacions:

La datació d'aquests sarcòfags no suscita acord en la bibliografia consultada on es poden trobar datacions des del segle XII al XV. Fàbregas i Bosch (1994) el daten en el segle XIV.

Història

Documentalment es constata que l'any 1396 Pere Cella vengué a Pere Perarnau una vinya, que estava sota el domini de Santa Maria de les Antiguitats, i el 28 de setembre de 1553 Guillem Asmarats, veí de Gironella, vengué a Pere Perarnau, el mas destruït i terres de la Cella, situat en la parròquia de Santa Maria de les Antiguitats. L'edifici actual es fruit d'una gran reforma realitzada el segle XIX, sobre una antiga ermita d'època romànica de la que avui no se'n conserva cap rastre visible i que havia exercit funcions d'ajuda parroquial de la població. Era molt més petita i tenia l'entrada per la façana de ponent. L'edifici ja era molt vell i estava desmillorat quan pels anys 1838-39 el "Conde de España" la destinà a dipòsit d'armes, sobretot d'artilleria. Acabada la primera guerra Carlina a Catalunya, van decidir reconstruir-la i ampliar-la. El cos de l'edifici en forma de creu és obra de Gregori Canudes, i les dues capelles laterals del seu fill Josep, de l'any 1883. Mn. Ramon Camp ens fa una descripció més detallada que li va facilitar oralment Martí Niubó Soler Barnadàs. Explica que l'entrada a l'ermita romànica, per ponent, tenia un cobert sostingut per pilastres i a cada costat hi havia els dos sarcòfags. Només tenia una capella lateral on es venerava una imatge de la Mare de Déu. No tenia sagristia però sí un petit cementiri annex en el que ja feia temps que no s'hi enterrava ningú. La inauguració es va fer el 25 d'agost de 1851. Mn. Pau Vilella n'era el rector i es va traslladar des de l'església de Ntra. Sra. dels Àngels la imatge de la Mare de Déu. Va fer la benedicció canònica de l'església el Dr. Joan Torreadella, fill de la casa "Capitanet" i després canonge de la Catedral de Solsona.

Bibliografia

FÀBREGAS, Miquel de i BOSCH, Lluís Maria (1994). Estudi d'un escut inèdit dels Niubó de Casserres; dins l'Erol, núm. 45. Berga, pàgs. 22 - 24. SITGES i MOLINS, X. (1989). Sarcòfags gòtics amb la imatge del difunt; dins Revista l'Erol, núm. 27, pàgs. 45-49.

Enllaços d'interès:

<http://www.casserres.cat>

